

Головко С. Г., к.і.н., доцент,
Зайцев В. В., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФОРМУВАННІ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ГАЛУЗІ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Одним із найбільш суттєвих новацій Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (№ 848-VIII від 26.11.2015), який набрав чинності 16 січня 2016 р., є ініціювання створення при Кабінеті Міністрів України постійно діючого консультативно-дорадчого органу – Національної ради України з питань розвитку науки і технологій. Правовий статус Національної ради з питань розвитку науки і технологій визначено статтею 20 Закону. Основною метою діяльності ради є забезпечення ефективної взаємодії представників наукової громадськості, органів виконавчої влади та реального сектору економіки у формуванні та реалізації єдиної державної політики у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

Закон визначає основні функції Національної ради: підготовка та подання Кабінетові Міністрів України пропозицій щодо формування засад державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності; підготовка пропозицій щодо визначення пріоритетів розвитку науки і техніки та заходів з їх реалізації; підготовка пропозицій щодо інтеграції вітчизняної науки у світовий науковий простір та Європейський дослідницький простір з урахуванням національних інтересів; підготовка пропозицій щодо засад функціонування в Україні системи незалежної експертизи державних цільових наукових та науково-технічних програм, наукових проектів, державної атестації наукових установ, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань; розгляд та надання висновків щодо проектів концепцій державних цільових наукових та науково-технічних програм та проектів таких програм; підготовка та оприлюднення щорічної доповіді про стан та перспективи розвитку сфери наукової та науково-технічної діяльності України, а також про стан виконання Україною пріоритетів Європейського дослідницького простору та надання пропозицій щодо плану їх реалізації на наступний рік; підготовка пропозицій щодо принципів створення та стратегії розвитку державної дослідницької інфраструктури, системи державних ключових лабораторій; взаємодія в установленому порядку з відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій; ініціювання і замовлення прогностичних та форсайтних досліджень у галузі науки,

технологій, інновацій, організації та проведення наукової експертизи рішень центральних органів виконавчої влади, що стосуються наукової сфери, а також проектів концепцій державних цільових наукових та науково-технічних програм і проектів таких програм; надання пропозицій щодо принципів наукової етики та механізмів контролю за їх дотриманням; розроблення спільно з представниками реального та фінансового секторів економіки та іншими зацікавленими сторонами пропозицій щодо створення механізмів комерціалізації результатів наукових досліджень; внесення рекомендацій щодо оптимальних шляхів реалізації проектів і програм міжнародної технічної допомоги у сфері наукової і науково-технічної діяльності; надання пропозицій щодо розвитку наукової та науково-технічної сфери в Україні; розроблення пропозицій щодо стратегії розвитку системи залучення та підготовки учнівської молоді до наукової і науково-технічної діяльності [1].

Робочими колегіальними органами Національної ради є науковий та адміністративний комітети, що представляють інтереси наукової громадськості (стаття 21).

Члени Наукового комітету обираються Ідентифікаційним комітетом з питань науки, який керується тим, що склад Наукового комітету має бути здатним реалізувати наукове лідерство, бути авторитетним і незалежним, збалансовано представляти всю наукову спільноту. Науковий комітет розглядає проекти документів, розроблені робочими групами з питань, що належать до компетенції Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, та приймає щодо них рішення, які вносяться на розгляд Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; ініціює утворення постійних або тимчасових робочих груп, а також експертних комісій з окремих питань; проводить експертизу нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади на предмет відповідності інтересам та засадам державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності, надає відповідні рекомендації.

До адміністративного комітету входять представники центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та національних галузевих академій наук, обласних (міських) державних адміністрацій регіонів, на території яких зосереджено значний науковий потенціал, державних органів, що відповідають за наукову сферу, великих наукоємних підприємств, наукових установ, університетів, академій, інститутів, інноваційних структур.

Згідно статті 21 на початку 2016 року Міністерством освіти і науки України розпочало підготовку конкурсу з відбору кандидатів для формування Ідентифікаційного комітету з питань науки (лист № 1/11-36 від 19.01.2016) – дорадчого органу при Кабінетові Міністрів України, який на конкурсній основі обирає персональний склад Наукового комітету

Національної ради України з питань розвитку науки і технологій. Пропозиції щодо кандидатів у члени Ідентифікаційного комітету з питань науки можуть надаватися українськими та іноземними науковими установами, науковими організаціями, громадськими науковими організаціями, науковими фондами, а також міжнародними та національними радами з питань науки.

Законодавчі ініціативи щодо створення Національної ради України з питань розвитку науки і технологій є важливим кроком до запровадження міжнародних стандартів у галузі організації наукової діяльності, спрямованої на досягнення практичних, соціально значущих результатів.

Література

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – С. 25.

УДК 340.12

Дацько М. В., старший викладач,
Українська академія друкарства, м. Львів, Україна

СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО РОЗУМІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ХАРТІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Сучасна українська правова наука переживає свій бурхливий розвиток. Так, дослідженню численних вчених підлягають не лише порівняння правових документів, але й спосіб імплементації, стан реалізації керівних принципів (засад), втілення певного європейського духу в букву закону та суспільно-правове життя. Цю тенденцію можна також спостерігати щодо відомої в європейських країнах і Україні – Європейської хартії місцевого самоврядування (далі Хартія). Хартія цікавить чимало вчених в питаннях правореалізації, імплементації, тлумачення тощо. Як відомо, Україна є членом Ради Європи з 1995 р., і тому має ряд зобов'язань перед цією європейською інституцією, в тому числі, й обов'язок щодо розуміння, що таке Хартія.

З часу ратифікації Україною Хартії уже пройшло 19 років [1]. Сам факт того, що по закінченню 5-річного терміну чинності Хартії Верховна Рада України не денонсувала її положення, наша держава й надалі намагається впроваджувати європейські стандарти муніципального управління. Це надає впевненості у завтрашньому дні, хоча проблеми, які виникли з моменту ратифікації Хартії, доповнюються новими та несподіваними реаліями сучасного життя. Отже, підстав для подальшого глибокого дослідження Хартії є більш ніж достатньо.

1. Хартія та Європейська конвенція захисту прав та основних свобод